

ARANYOSVIDÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT SZOMBATON.

Kiadóhivatal:

Tűzzy József Könyvkereskedése Piata Mihaiu
Vitorzul No. 35 (Főter), ahol a hirdetések is
felvételnek. Telefon szám 34.

Előfizetési ár:

Négyes évre 48 Lei. | Negyed évre 12 Lei.
Egy évre 24 Lei. | Egy szám ára 1 Leu.

Felelős szerkesztő:

DR. BARÓTHY ISTVÁN.

Szerkesztőség:

Turda—Torda, Calea Ferdinand (Egyházfalva-ut)
10. sz. Szerkesztőségi telefon sz. 65. A lap szellemi
részét illető közlemények hetenként legkésőbb
csütörtök délig a szerkesztőség címére küldendők.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Fehérné Csók Vilma

Rettenetes és bizárrul kegyetlen még csak gondolatnak is: az Ő drága, jókedvet, mosolygást, napsugarat reprezentáló nevét komor, fekete, könnyhullásos gyászkeretbe tenni, gyászkeretben látni... A Halál fagyos pompájának ravatal-csipkáját, hideg fehér szemfedőjét borítani egy pompázóan szép, kinyílt, üde piros rózsára!... A korai Halál leplett a színpompás, haragú dalu *Életre*... a csupa — *Életre*!... Látni ráterítve nagy fekete éjszakának hirtelen borulatát, örök némaságot játszi verőfény sugárözönétől körülcsókolt, az Élet himnuszát zengő, pacsirtadalos világgal... Ma még üdvözölni, csudálni Őt, mint kedvünk, lelkünk felderítő, gyógyító Csudáját és holnap a Halál csókjától eljegyezve látni ama más világ számára, melynek titokzatos rácsa előtt gyarló szemhatárunk véget ér és küszöbénél csak tűnődünk, töprengünk, vergődünk megcsuklott térdekkel, könnyázott szemekkel... Ma még taposni Neki a lélek egész önteledezt rajongásával ott a Muzsák szentelt templomában, a hova kegyetlenül rövid pár nap múlva már csak kihűlt teste tér meg búcsuzni... elbúcsuzni igazán utójára az Ő szeretve szeretett kedves közönségétől... egyenként szívéhez nőtt, nagyon nagyon szeretett pályatársaitól... És azután látni, a mint kiviszik gyászzenével Thália nótás-muzsikás csarnokából végig egy siró, zokogó városon keresztül, egy döbbenettől reszkető hatalmas ember-tengeren át a Csenedesség és Némaság fehérmezű világába... a hol már nem fáj semmi... semmi... a hol a nagy Álom olyan szépen bekötözget, meggyógyítgat minden-minden sajgó sebet...

Rettenetes és lélekgyötíró volna még csak álomnak is, különlegesen kínzó volna még csak mesének is!...

De hogyné volna ez a kép észbontóan rettenetes és zordonul kegyetlen, hiszen *nem álom, nem mese, hanem szívfacsaró, lélektépő valóság* hogy: hirtelen váratlan-sággal elvesztettük Őt, szívünk, lelkünk dőldögeltetett kincsét, büszkeségét, gyönyörűségét! A ki annyiszor megvigasztalt, megnevettegetett minket ragyogó kedéyével, mindig kedves, mindig abszolút művészi játékával: ezuttal kegyetlen kivételnek egy olyan komor, komor „játékot”, egy utolsó nagy „szerepet” játszott el, a melylyel őh de megrájkatta a „közönséget”, hiszen belehasított mélyen a szívbe közepébe!...

A ki oly sokszor fakasztott dalt-dalra lelkünkben annyi feledhetetlenül pompás alakításával, ezüst-tiszán csengő, meleg, szív-simogató énekével, kedves nótáival: örökre lezárta ajkait s nem dalolnak azok többé már soha, nem varázsolják el az élettől való birkózásba belefáradt lelkünket a göröngyös Földről a sugaras Égbe...

Mindig mosolygós szép baba-arcával, nagy beszédes szemével nem tükrözi többé vissza annyi gyönyörűségének és diadalának színhelyéről: a deszkákról, a festett világból a valóságos, nótás, kacagásos, táncos, szerelmes, sugárhimes, *diadalmas Életet*.

Nem... és nem! Mert itt hagyott minket... Elment... Elragadta tőlünk parádés Gyönyörűségünket, sok-sok város, sok-sok falu sokezerényi meleg szívű Cézárának fel sem becsülhető Kincsét a rideg keblű Kaszás... Jeges kezével megfogta az Ő puha kis meleg kezét és irigylő elvitte, ellopta Őt tőlünk... Csak arra ébredtünk, hogy — *nincs*... eltűnt... elszállt... mint színes, játszi bábórék... mint egy csodás, misztikus délibáb... Pedig Ő *valóság* volt, *élő Igazság*, *kikristályosodott Igazsága a vérből, markáns művészetnek*, megtestesítője, kifejezője

a finom nőiességeknek, a női melegszerűségnek, sok-sok asszonyi értéknek, hitvesi gyöngédségnek és baráti hűségnek...

Egyszerű krónikáiról vagyok csak, de reszket a toll kezemben és peregrin a papirosra a könnyem, a mint *Róla* búcsuztatott írok... Valahogy úgy érzem, *sok* jogom van siratni Őt! Több, mint egy egyszerű szürke krónikásnak, hiszen egy évtizeden át — mint lapcsináló, — irtam Thália krónikáját s annyit irtam Róla is s ma is — mint egyszerű senki, rovok hátról-hétre betűt-betűt mellé valami rajongásbeli konzervatizmussal — *Róluk*: Thália robot-sairól, — *Értük*: — Bohémia csodás szív-típusaiért... Peregrin a könnyem, mert ismerem világukat, külön világuk tűzhelyének fényét és melegét, sziporkázó színpárazatát s tudom, hogy abban kit hogyan kell értékelni úgy is mint színjátészot, úgy is mint magán egyént... Őh e kettőnek élesen külön-külön való elbírálása felette fontos feltétele a róluk való igazlításnak és igazmondásnak...

És a mint ezt így elgondolom, még inkább kiesordul a könnyem... Hiszen az Ő halálával megmérhetetlenül sokat veszített Erdély színészete, mert az *F. Csók Vilma* jaj de nagyon ritkák s éppen ezért különleges, kimagasló értékei, jellegzetesen drága kincsei nótás-muzsikás Bohémiának.

Nos, mi ezt a ritka-becsű kincsünket veszítettük el!

Peregrin a könnyem a betűimre, melyek nyomán lelkemben egy évtized kedves emlékei kellnek új életre s ünnepi áhítatos harangzengéssel töltik be lelkemet... Színes emléktábor rajzik el előttem, melyek mindennek az Ő művész-életének, erdélyi babér-aratásának egy-egy meghatóan kedves, ragyogó mozaik-darabja, s ezek egy harmónikus egésszé tömörülve alkotják az

Figyelem! ➡ Hary & Szarka női és férfi divatáruháza Turda. ➡ Figyelem!

Előre haladott idény miatt az összes téli árut leszállított áron árusítja.

Ő vonzó bájos egyéniségét és kiváltságosan ritka értékét.

Megreszket a kezem, hogy e szép sikerű szezon utolsó negyedében ilyen kegyetlenül szomorú kötelességet ró le krónikási tollam. Hogy nem új szerepeiről, hanem az Enyészet nagy megrázó színjátékáról, szívünket letipró tragédiájáról kell beszámolót írnom... „Színházi hét“ helyett „A Halál nagy hete“ a témám, mert a színházban ezen a héten ez a rém lépett fel szörnyű, nem várt és ijesztő — vendégül...

Kritika helyett nekrológot írui Róla: fájdalmas, súlyos feladat, hiszen benne reszket az a kegyetlen valóság, hogy Ő, a kit annyi kedves alakban, oly sok színes változatban bámultunk, csodáltunk, ünnepeztünk: nem jelenik meg többé már soha a rivalda előtt, hogy egyetlen mosolyával, csengő dalával elűzze lelkünknek boruját. Róla már kritikát nem írhatunk, mert könnyű csodánakja messze túl evezett már minden földi játékok, vigáságos vásárok, álmok, vágyak és kritikák tarka világának határain... A hol pedig már bizonyára boldogabb mindnyájunknál, a kik még egy kicsit vándorolni, bandukolni, tülekedni itten maradtunk, példázni a — „vanitatum vanitas“t...

Betegsége.

És a Halál nagy hetének minden mozzanata filmszerű gyorsasággal pergett le... Mitha az egész csak egy rémes tünemény, egy szivettépő látomány lett volna, melyet gyarló, szédült aggyal próbálunk elemekre bontani, hogy az ok- és okozat kulcsát megtaláljuk. Hiába!... Csak a rideg valóság vaskapcsa szorítja össze tépelődő lelkünket: Meghalt... alig egy heti betegség után... Semmi különösebb kór nem győzötte... Kétoldali tüszős mandulagyulladás kapott s a míg csak bírta, nem feküdt le. Hivatásszeretete küzdött benne a kórral, mely végtére is ágyba kényszerítette. Bár január 21-én (szombaton) már nagyon beteg volt, mégis az annyira szeretett közönségért minden áldozatra készen megjelent az unitárius estélyen és műsorán táncolt és énekelt. En ott találkoztam vele utoljára a színpad mögött, mialatt műsorszámára várakozott. Panaszkodott, hogy mennyire meg van hűlve, beteg. Feltűnően lankadt, bágyadt nézése s kezzeinek különös forrósága megdöbbentett. És beteg is szerepelt kedvesen, mint mindig, de már műsor után haza ment — lefeküdni... (Utoljára láttam ezen az estén, mert aztán engem is ágyba döntött az influenza s magasfokú lázban égtem, mikor halálának lesújtó híre rázmuhant.) Vasárnap d. u. „Kis kadét“ ment és ebben ismét fellépett kedvenc Kati szerepében. Ezt az egyik legjobb, legparádásabb szerepét — dacára betegségének — most is pompásul, fenomenális sikerrel alakította. A közönség zugó tapssal ünnepeelte, — nem is gondolva, hogy utoljára tapsol neki, mert az volt az utolsó színpadi szereplése. Többé már nem léphetett fel, teljesen leverte a betegség, melyből fel nem kelt többé. Ebben a szerepében, a Vákár-al való kedves páros jeleneteivel mutatta be utoljára rajongó lelkének hódolatát: Thália oltárán... „A kis kadét“ volt nótás szívének szárnyaló hatyu dala... Mennyire beigazolta a színész sorsot:

„Színész élete gyertyaláng: míg másoknak világít, önmagát emészti fel“...

Halála.

Betegsége alatt a jó háziak, a kedves Dálnoky (Jakab)-család tagjai csodálatos meleg szeretettel és teljes odaadással ápolták. A direktor-pár évek óta mindig ennél a kedves családnál lakott a Velits Ödön utcában, nem is lakók voltak ők ott, hanem dédelgetett családtagok, a hol az őket körülvevő őszinte szeretet még a gondolatukat is kitalálta... Nem egyszer meghatottan magasztalta ezt a szívóságot, mely fészükét oly kedvessé tette s melynek sok része volt abban, hogy Tordára mindig „haza“ jött, itt mindig „ittthon“ volt, hogy Tordát oly igaz rajongással szerette... Igen, haza jött, hogy itt maradjon, itt találjon esendes otthonot, eszke nyugovást az Aranyos parti temető kert elringató kebelében... A gondos ápolás dacára állapotában hét főn hajnalban súlyos krízis állt be, mely előidézte a nem is sejtett katasztrófát. Vasárnap délután még mosolyogva diskurált és tervezte legközelebbi fellépéseit és hétfőn reggel kevéssel 5 óra után örökre elszenderült... Környezete riadtan konstaltta, hogy nemes lelke elszállt, noha olyan volt az arca, mintha öt napi kiűző álmatlanság után végre enyhületet adó szelíd álomba merült volna... Pedig a csont-rém suhant be a kis betegszobába nesztelen s dermesztő csókjával örökre lezárta beszédes szemét s elrabolta őt a mindössze 29 éves viruló szép asszonyt, ezer-és-ezer szív édes gyönyörűségét.

Temetése.

Pillanatok alatt futotta be a lesújtó gyászhir az egész várost. Mindenki ismerte, mindenki szerette, ezért mindenkit lelke mélyéig megdöbbentett a rettenetes hír. Azonnal meleg résztvét vette körül a mélyen sujtott Fehér igazgatót és Huber titkárt, valamint a Lugosról megérkezett Fehér Erzsit. Percek múlva valóságos zarándoklás indult a gyászházhoz, melyből egész napon át ki-s behullámozott a kisirt szemű résztvevők hatalmas tömege. Mindenki látoi akarta még egyszer utoljára s el akart búcsúzni tőle, Torda aranyos asszonyától... a ki oly hirtelen tűnt el, mint egy fényes futó csillag az Ég kárpitjáról...

Masnap, kedden délután 4 órakor ment végbe temetése forró nagy sikereinek, tapsos diadalainak színteréről: a feketebe öltözött Vigadó oszlop csarnokából, hol gyönyörűen fel volt ravatalozva s hova délután csak ugy omlott a közönség.

Talán soha még ilyen népes temetés Tordán nem volt. Hozzáértő szemtanúk becslése szerint közel 9-10 ezer ember vett részt a megható végtisztességen. Emberek háta mögött a Vigadóban, künn az épület körül, végig a Főtéren, Temető utcán, ki a temetőig... A gyász szertartást fényes segédlettel Dóczy Endre főesperes plepános vezette. Gyönyörű, magasszárnyalású beszéddel búcsúztatta a megboldogultat s méltatta értékeit s a mérhetetlen vesztését, melyet halálával a művészet szenvedett. Majd Borovszky Oszkár színművész búcsúzott el az elhunytól a társulat, a mélyen megrendült kollégák nevében. Őszinte, meleg szívből felbuzgó szavait igaz meghatottság rezegte át s szem nem maradt szárazon a lelkeket átjáró búcsúztató után. A Dalkör és a kedves figyelemből és tiszteltből kivezényelt katonazenekar is meghatottan rótta le kegyeletét. A Dalkör gyászdalokat énekelt s a zenekar gyász darabokat játszott.

Mindenki sirt zokogott a szertartás alatt. Pályatársai megtörtén vették körül koporsóját szeretett „Diriné“ jüknek, a jó kártnak. És nincs szívfacsaróbb látvány, mint mikor a színész igazán sir, zokog...

Azután megindult a hatalmas gyászkisérlet a temető felé. Csak lassan tudott előre hömpölyögni az óriási tömeg, két oldalt végig az egész útvonalon, ablakokban, mindenütt tömött embergyűrű, síró könnyező tömeg. Künn a hótakarós temetőt is ellepték a gyászolók fekete tömegei. A nyitott beszentelt sírnál a város közönsége nevében Visky Ferenc ujtordai ref. lelkész vett búcsút a megboldogulttól. Messze zengő, szárnyalóan szép beszédben vázolta Torda nagy halottjának kedves egyéniségét s a pótolhatatlan vesztését, mely korai halálával a művészetet, a kultúrát érte. Eszmékben gazdag szép beszéde mindenkit mélyen meghatott. Ezután Maosi Géza a szintársulat jeles tagja vett búcsút Tőle a színészet nevében, gyönyörűen méltatva, hogy milyen ritka nagy értékű kincs volt a színművészetnek s épen ezért mily mérhetetlen vesztése most, hogy így fiatalon sirágyán pihen. A gyönyörű beszédnek óriási hatása volt. Fel-feltörő zokogástól volt haragos a más-kor oly noma temető. Majd a Dalkör énekelt ismét s a katonazenekar játszott s ezután színte meglepetésül impozánsul nyilvánult meg az összes tordai cigánybandák részvéte is. Zokogva sirt fel a cigány muzsika is s a síró melódiák körülcsókolták koporsóját annak az édes asszonynak, a ki a cigányok is oly rajongással szerettek. „Gül Babá“-ból, „Kis kadét“-ból s más kedvenc szerepeiből muzsikáltak el nagyon szépen részleteket, aztán utolsóinak legujabb kedvenc nédulát, melyet néha oly egész lélekkel dalolt, hogy: „Hajlik a jegenye, pereg a levele“... És a cigányok is együtt sirtak a tömeggel.

Aztán leengedték virágoktól borított koporsóját az enyhet kínáló földvankosra s ráhulltak a temető kert fagyos hantjai s szeliden dédelgető szemfedőjeül fölébe domborultak egy a színművészet egéről üstökösként letűnt, nagyértékű, sokoldalu fiatal művész asszony kihűlt tetemének.

A résztvét.

Az a nagy szeretet, mely életében körülvette: impozáns résztvét alakjában nyilvánult meg halála s temetése alkalmával. Elsősorban természetesen leginkább lesújtotta halála a Hozzá legközelebb állókat, kétségbeesett férjét, sógorát és a szintársulat tagjait, kik a legjobb kollégát, diszükét, büszkeségüket, valóban fejüknek ékes koronáját vesztették el benne. De mindenki, a ki csak a színpadról is, legtávolabbról is ismerte: egész szívével fájlalta az Ő halálát. Koporsóját, ravatalát valósággal elárasztották a csokrok és koszorúk, melyeknek szalagfeliratait feljegyezni — óriási tömegük miatt — alig lehetett volna. Ott volt a temetési menetben a város apraja, nagyja, faj, — társadalmi állás- és foglalkozásbeli különbség nélkül. Közeleti vezetőink ép ugy siratták, elki-sérték utolsó útján, mint a legtöbbszörűbb cigány negyedekek viharvert külsejű, de melegsívű proletárjai...

Impozánsul rótta le kegyeletét Gyéres község intelligenciája is, mely annyira hálás volt művészetéért. Igen sokan jöttek be a temetésre megrendült lélekkel Gyéresről, sőt Egerbegyről is és koszorukat tettek ravatalára.

És mindaz a sok sok ember, a kinek életében bár csak egy pernyi üdvöt, gyönyört is nyújtott a színpadról az Ő művésze: mind-mind illetődötten rótta le halálját iránta egy egy szíve mélyéről fel-

Fűszerneműek, italok és mindenféle háztartási cikkek — legelőnyösebb bevásárlási forrása a

Consum „Hangya“ Szövetkezet

szakadt igaz könnyecseppel, fohással... És ez a meleg részvét szeretettel veszi körül a minta feleséget és kitűnő primadonnát vesztett Fehér igazgatót s a vele együtt gyászoló színész gárdát, kikhez a részvétáviratok óriási tömege érkezett.

És meghatóan impozáns volt a részvét külső képe is. A temetés alatt végig az egész utvonalon az összes villanylámpák égtek, az üzletek be voltak zárva, az összes harangok zúgtak... Torda sirt... Torda temetett...

Ez a grandiózus temetés pedig gyönyörű bizonyossága volt annak, hogy Őt mindenki mennyire szerette és gyászolja...

A gyászlapok

Ugy a gyászoló család, mint szintársulat gyászlapokat adtak ki lejutó vesztésükről. Mindkettőt a Fűsnyomda derék, intelligens, lelkes személyzete, melynek szíve a színészettel annyira összeforrt, az Ő igazirajongója volt: s írva szedte ki... E gyászos krónika teljességéhez tartozik ideiktatni mindkettőt.

A család ezt a jelentést adta ki:

„Fehér Imre, úgy a maga, mint alulírott rokonsága nevében megtört szívvel tudatja, hogy forrón szeretett neje Csók Vilma férj. Fehér Imréné viruló és díszes életének 29 ik évében 7 évi boldog házasság után folyó hó 30-án reggel 5 óra 30 perckor elhunyt. Kihűlt portait a Velts-utcai gyászháznál ravataloztuk fel és folyó hó 31-én délután 4 órakor fogjuk a tordai színház oszlopcsarnokában tartérendő róm. kath. gyászszertartás szerint az anyaföldnek átadni. Lelkéért az ereszietelő szentmise áldozatot február 1 én reggel 8 órakor mutatjuk be a plébániái templomban az Egek Urának. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes! Turda 1922 január 30. Csók Károly és neje mint bánatós szülei, Csók Géza, Csók Károly és neje, Csók Laci és Béla mint testvérei, Özv. Fehér Károlyné sz. Szenkovits Zsni mint anyóca, Fehér Erzsébet mint sógor-néje, Huber Ernő mint sógora.“

A szintársulat ezzel a gyászlapal tudatta vesztességét:

„Meggzomorodott szívvel tudatjuk, hogy legkedvesebb pályatársunk és szeretett igazgatónánk Fehér Imréné szül. Csók Vilma folyó hó 30-án rövid szenvedés után elhunyt. Halálával a kulturális élet és színművészetünk egyik kiváló alakját veszítette el. Temetése január hó 31-én délután 4 órakor a róm. kath. szertartás szerint a városi színház oszlopcsarnokából lesz. Emléke örökké él közöttünk! Turda, 1922 jan. 30-án Fehér Imre szintársulata.“

„Az utolsó kívánságom adjatok meg nekem!“...

Híres, kedves, parádés szerepe volt, „Gül Baba“ Gábor diákja. Egész lelkével játszott, tárcolta, énekelte ezt az egyéniségéhez annyira találó szerepet, melyben művész erejének teljessége nyilvánult meg. Nemcsak a szerepet szerette, de Gábor diák parádés, köcsög-főveges, aranyujtásos dolmányos, lakkecsizás jelmezét is. Két évvel ezelőtt óriási sikere volt a szerepében. Forró estéjének gyönyör-láza elöntötte a szívet s abból egy vágy, egy „utolsó kívánság“-szerű szerény óhaj fakadt ki, akárcsak Gábor diák szívéből. Ezt kérte az urától: „Ha valaha meghalnék, okvetlen a Gábor diák-jelmezemben temessenek el!“ — És teljesítve lett kívánsága. A gyönyörű dolmányos Gábor diák ruhában feküdt a koporsóban... Ugy ment parádés díszruhában a nagy útra... a „rácson-tuli“ Csuda-Világba...

Minta művész.

A színművészetnek valóságos rajongója volt gyermekkorától. Érezte a lelke, hogy Őt Thália örökre eljegyezte magának... És végigjárta szent hitte, dalos lélekkel annyi annyi szívet felvidemítő nótas mosolygással missziójának: a színművészetnek változatos, göröngyös-rózsás útait. Mint 15 éves feltűnően szép és csinos bakfis lépett először színpadra. Csakhamar feltűnt sokatigérő, széles perspektívájú tehete. A budapesti Vigszínház iskoláját végezte s annak legelső, legkitűnőbb növendéke volt. Alig hogy kijött a színi iskolából, már is a legelőnyösebb szerződésekben válogathatott. Az ország több nagyobb városának közönségét gyönyörködte folyton izmosodó művészetével. Majd az általa annyira szeretett Erdélybe került, a Szabados és Mezei-társulat ünnepeit primadonnája lett. Szabados társulatánál ismerkedett meg 7 évvel ezelőtt férjével, Fehérrel, ki akkor a társulat titkára és neki sokszor partnere volt. A két fiatal szív csakhamar erős, igaz szerelemre gyuladt egymás iránt. Gyönyörködő tanúja voltam boldog mátkaságuknak 7 évvel ezelőtt Szászrégenben, a hol mint az erdélyi második színikerület akkori titkára a színikerület ujjászervező nagygyűlésén vettem részt s este a színházban a díszelőadáson először tapsoltam életemben az erdélyi színházak színparkozó csillagának: Csók Vilmanak, a bájos menyasszonynak, akit akkor „Luxemburg grófnő“-nek csodáltak és ünnepeletek a zsufolt házában Erdély 12 városának jelen volt polgármesterei és más vezetői... És ennek a kerületnek lett aztán becézett subrettje és dédelgetett, hűséges direktornéja... oly korai haláláig... Szomorú stilszerűséggel Tordán: a színikerület anyavárosában bajtorta örök pihenőre Muzsaszoros fejét... Végso otthona lett ez a város...

Oly sok kritikám ismertette életében sok sok értékét, művészetének sajátos varázsát. Verbeli subrett volt. Izig végig természetes, bájos és minden póz nélküli. Valósággal a szíve közepébe fogadta be a közönség s halála után is ott hordozza nemes emlékét. Nem is kell Róla, mint művésznőről ezuttal hosszabb méltatást írnom, hiszen mindnyájunk lelki szemei előtt most végeláthatatlan ünnepi processusként vonulnak fel sorba örök emlékü parádés szerepei: „János vitéz“, „Bob herceg“, „Iglói diákok“, „Gül Baba“, „Vig özvegy“, „Tatárjárás“, „Obsitos“, „Nebántsvirág“, „Csárdáskirálynő“, „Aranyvirág“, „Luxemburg“, „Cigánygrófnő“, „Kis kadét“ és a többi sok-sok, a régiek úgy, mint az újak, melyekben Ő egyaránt elsőrangú, csodajó és mindig vonzó volt. Nem is kell sok értékei körül most mást kiemelnem, mint csodálatos sokoldalúságát és fáradszhatatlanságát. Operettben, vígjátékban, népszínműben egyformán kitűnő és a társulatnak példaadón agilis, fáradságot nem ismerő, lelkiismeretes tagja volt. Színészek és közönség egyformán csodálták a mesebe illő óriási munkabírást, melylyel művésznői és háziasszonyi hivatását teljes odaadással, mindig jó kedvvel s oly pedáns pontossággal betöltötte. Napnap után járszolt, néha egy nap kétszer is, próbált, varrt, mosott, vasalt, főzött s mégis minden dolgát a legszebb rendben elvégezte... Egész lelkével csüggött a színpadon s minden szerepéből lelkiismeretes cabinet-alakítást csinált. Ennyi ambícióért, annyi energiáért és ennyi értékért méltán keresztelte Őt el Torda becéző bámulata „Csuda Asszony“-nak... Valóban izig-vérig az volt!... A szintársulatnak is óriási vesztesége az Ő halála. Sokáig pótolhatatlan úr marad utána

és most hogy — nincs, most látszik csak meg igazán, hogy: — ki volt!...

Minta-gazdasszony.

Nemcsak a színpadon volt minta-erő, hanem otthonában, ház tűznél is. A szó szoros értelmében minta-gazdasszony, elsőrangú háziasszony volt, ki dacára a vándorlós színészcsoportnak, mindig ő maga főzött és remekelt, izletesen, a leggurmandább igényt is kielégítőleg. Magacsinalta húsvesei, főzelekei, pecsenyei, töltött káposztái, térszálai elsőrangúak voltak. Oyan paprikás, rántott csirkét, rózsás fánkot és ropogós csőregét csinált, hogy különbet nem csinál egy stabil gazdasszony sem. Méltán büszke is volt konyhájára, melynek legjobb falatjaival kedveskedett vendégeinek. Minden téli szezonban Tordán (az idén is) dísznőit ölték a direktorék és finom friss zsírt szűrt á kipirult arcú „primadonna“. És maga produkálta zsírral látta el egész éven át mozgó — de mégis minta konyháját. Csak a múlt héten is egy nagy fazek kitűnő töltött káposztát főzött és kedveskedő szeretettel elküldte ajándékba Erzsébetvárosra öreg anyósának. Melyik primadonna küldött meg valaha valakinek ilyen nagyértékű, praktikus ajándékot?...

Végtelen gyöngédség még a Halál tornácában is...

Nemcsak sokoldalú művész és sokoldalú háziasszony, hanem csodálatosan meleg, gyöngéd szívé és erős, hősléklü hitves volt. Gyöngéd szív és szilárd lélek... E két látszólagos ellentét bámulatosan nemes, mithoszi harmóniában egyesült egyéniségében s a jó feleség glóriájával ékíti Őt. Teljes odaadással, igazi önfeláldozással szerette férjét s annak nehéz időkben is igaz „felesegítése“ jó és rossz sorsában valóságos Némője volt. Mikor 1918. novemberében a forradalomkor a kiskapusi vasuti állomáson Fehér direktor összes felszereléseit, zongoráját, minden vagyonát elrabolták a vagonokból s a társulat tagjai a teljesen tönkrement direktor-párral úgy álltak Tordán, mint partra vergődött ruhátlan hajótöröttek, a kiket akkor a felfordult világ közepette a közrészvét sem támogathatott kellően, akkor... a vész és pusztulás forgatagában ez a Csuda Asszony csodálatosan erős leklü hősnék bizonyult. Megfogta kétségbeesett férje kezét s azt mondta: „Ne csüggedj, újra kezdünk mindent, Isten nem hagy el!“ — És így lön. Az erős hit, az izzó lélek csodás akarása, a hitvesi szeretet ereje Isten segedelmével csudát művelt. Csoda-gyorsan talpra állt újból a szegény nincstelen direktor is, társulata is, újból hamar felgyarapodott ruhátár, könyvtár, díszlettár és a közönségnek históriailag gyönyörű szív-melegsége nyomán az „elvesztett Paradicsom“ újból kiderült, benépesült, arany napsugárral, hangulattal telt meg. Igen, az erős női akarat érdeme az Ő ma már óriási ruhátára is, mely ma valóságos unikum és a direktor gazdag társulati ruha, jelmez- és díszlettára is. Így épített Ő a romokból is új virágzó életet.

Gyöngéd szíve gondoskodó, anyáskodó szeretettel volt tele férje és sógora: Huber titkár iránt. Még a gondolatát is kitalálva dédelgette az urát s egész az önfeláldozásig hű volt mindhaláláig. Elete utolsó órájában nagy betegen is lélekbemarkoló heroizmus-sal igazolta be ezt. Ime: hétfőn hajnalban halála előtt egy órával láztól izzó testtel, erőtlenséggel is kikelt beteg-ágyából, hideg príznicet tett fejtájszról panaszkodó férje, homlokára, aztán férje részére mint rendesen, minden szükséges tiszta fehérneműt szedett elő és kirakosgatta, hogy ura reggel, ha felkel, kéznél kapja és felvehesse azokat. Azután lefeküdt és egy óra múlva meghalt. Gyulai Pál „Éji látogatása“-ának Car-

Friss tejöltő
érkezett

Cs. Mike Márton

„Védangyal“ gyógytárában.

Likör és Rum
essentiák

tas-szellemje jelenik meg fehér szentségében
lelkünk előtt ezen emberfeletti caritas hatá-
sára: „Rendbe teszi a ruhácskát, elrendezi a
szobácskát... és ott virraszt a kis ágyon...”
És ismét sirástól szorul el a torkunk: Ime
a végtelen gyöngédség még a Halál pitva
rában is!... Valóban földi szférákon túli,
glóriózus Csuda Szív volt Ő!...

„Az a hant, mely ideköt...”

Izig-vérig erdélyi asszony volt, azzá vált minden vérsajtjával. Az a sok sok dédelgető szeretet, melylyel a színikerület városának — s ezek élén — Tordának — közönsége körülvette, elhalmozta, a vízonszeretettel erős, földhatatlan szent kötelékeivel kapcsolta egész lényét Erdély szépséges földjéhez... E köles-nős szeretet adta művészetének kedves, sajátos zamatát is. És Erdély városai közül is legkivált Tordát szerette, nagy erős, szinte földöntúli szeretettel, ihletett vonzódással, mely kristály gyermekes örömmel töltö el lelkét valahányszor közeledett a tordai szezon s ismét és ismét ide tért vissza a gárda. Most is mikor Udvarhelyről idejövöben voltak, a napokat, az órákat számlálta, hogy mikor érkezik már „Aranyos” Tordára, kis családi fészkebe... És ujjongva tapsolt, mint egy bohó, boldog gyermek, mikor ide megérkezett. Szinte végzettszerűen erős és meghatározó volt ez a hozzáuk vonzódása. Mintha érezte volna, hogy siri nyoszoit is a tordai temetőkert nyújtja neki. De nem sejtette, hogy ily hamar. Nem érezhette, hogy neki, aki annyira szerette az Életet s művésze volt az élet-gondok elűzésének: mindössze csak csekély 29 évet mér a Végzet annyira fukar keze...

Torda iránti erős szeretete arra ösztönözte lelkét, hogy itt állandóbb jellegű fészket rakjanak, hova majd pihenni megtérjenek, a hol letelepedjenek s ezért egy kedves családi házat akartak itt venni. Már alkuban is voltak egyre. S ime örökös fészke lett e város, melynek lombos virágos temetőjéből épen a színházhoz láthat, forró diadalainak drága emlékeitől megszentelt csarnokához, a hol annyiszor összedobbant szíve e város publikumának szívével.

És most ott álmodik e szív az édes meséket sugdosó, csobogó habzású Aranyos peremén s ezekből a zengő, Ezeregy éjsziva-mesékből életre kelnek és kinyílnak majd sirján az égő Szeretet piros rózsái, melyek színes, csodálatos legendákat regélnék majd arról, hogy: „Volt egyszer egy Csuda Asszony... a kinek a sirja Thália erdélyi Mekkája... mert a Szeretet szent égi frigyének oltára „az a hant, mely ideköt...”

„Hajlik a jegenye...
Pereg a levele...”

... Hajlik a jegenye, pereg a levele...
Kis kertünk kapuján
Csak még egyszer gyere be! —
Csak annyit akarnék
Megmondani néked, hogy:
Ne menj el, maradj itt,
Fáj a szívem érted,
Fáj, meghasad érted!...”

Ez a végtelenül hangulatos, a szív mélyét átjáró édes melódiájú dal volt a kiválasztott nótája. A ki annyi édes nótáknak volt csatogó, zengő pacsirtája, a sok közül ezt a kis dalt választotta kedvencévé és egész szívét belédalolta, a mikor kedves meghitt körben, kis fészkekben, vagy legutóbb is az előtte annyira kedves „gyéresi vendégség”-en, a figyelmes, kedves Veress család körében cigány-muzsikától kísérvé énekelte. És eldalolta egyszer kis otthonukban úgy „jó szívvél” nekem, a szürke „Lexi” nek is. S egy csodálatos érzés úgy megszorította akkor a

szívemet annál a legfontosabb gondolatnál, hogy „Ne menj el, maradj itt...” Nem tudom én, mi volt ez az érzés akkor, de belesajgott s ma már belevérzik a szívem, hiszen ez az édes Asszony e dallal saját próféciáját dalolta bele az Őt szerető, az Őt marasztaló szívekbe. Mintha előérzete diktálta volna a mi ajkunkra a kérést s a sajátjára a fogadalmat:

— — Ne menj el, maradj itt,
Fáj a szívünk érted,
Fáj meghasad érted!...”

És Ő nem ment el. Itt maradt s ez a dal lett elringató altató dala a szívéhez nőtt Torda temető kertjében...

* *

E pár sorral csodálatosan mithoszi egyéniség képét akartam nagyoltan bár megrajzolni. Beteg ágyamban megrogzított gondolatok ezek, miket az elvesztésem miatti mardosó fájdalom összekuszált. De mégis engedj meg, hogy mint drága városod hódolatának s így az én hódolatomnak is tolmácsoló ciprus ágát odatűzzem e búcsunat sirkeresztjére zsolozsmám kíséretében:

Örökké élsz a mi hálás szívünkben!
Pihenj csendesen itthon!
Óh álmoldj szépeket siri ágyadon,
Isten veled, Te drága Csuda-Asszony!
Boross Elek.

Felhívás

a magyar választóközönséghez.

A Magyar Szövetség torda-nyosvármegyei tagozata és annak minden egyes tagja élénken foglalkozik a közeledő választásokkal. A szövetség álláspontja attól függ, hogy a kolozsvári központ milyen határozatot hoz a választások kérdésében; megtörténik-e a választási névjegyzékek kiegészítése és milyen mértékben és hogy a kormány nyújt-e biztosítékokat a nemzeti kisebbségek összes törvényes jogainak a biztosítására?

Miután a hivatalos és önjelöltek már minden kerületben nap-nap után keresik fel a választókat és kéri a szavazatukat: a magyar szövetség tordai központja ezúton hívja fel a magyar választó polgárokat, hogy senki a szavazatát előre el ne igérje egyik jelöltnek se, mert erkölcsi kötelességnek tartja, hogy minden magyar ember a párthatározat értelmében és arra szavazzon, a kit a központ ki fog jelölni. A vidéki megbízottak kellő időben fognak értesíteni a párthatározatról. Addig is felhívunk minden magyar választó polgárt, hogy jelentkezék az illetékes közigazgatási hatóságnál (községi, körjegyzői, főszolgabírói hivatalok, városi tanács) és kérje a választók névjegyzékébe való felvételét. Minden 21 éves állampolgár választó jogosultsággal bír, ha a 10 és 11 §-ban megállapított kifogás alá nem esik.

Magyar Szövetség.

A cenzura és a gyülekezési

szabadság kérdésében illetékes helyen kijelentették, hogy a cenzura teljesen meg lett szüntetve.

A gyülekezési szabadságra vonatkozóan pedig a fennálló törvényes rendelkezések az irányadók, vagyis mindenemű gyülekezés, gyűlés akár zárt helyiségben akár nyilvános helyiségben tartatik a gyűlést megelőzőleg 48 órával az elsőfoku illetékes közigazgatási hatóságnál írásban bejelentendő.

A bejelentésnek magában kell foglalnia a gyűlés helyét, idejét és a tárgysorozatot.

Az elsőfoku közigazgatási vagy rendőri hatóság a rendfenntartásának ellenőrzése végett közeget a gyűlésre kiküldi.

Luxusadók befizetése.

Az 1922. január havában bezsedett luxus és forgalmi adók befizetésére a r. kir. adóhivatal a 130,396/921. sz. Miniszteri rendelet alapján a következő határidőket állapította meg:

1922. febr. 8-án tartoznak ez adókat a kir. adóhivatalnál mindazon adózók befizetni, kiknek neve A. és B. betűvel kezdődik (pld. Almási József, Balog Géza stb.)

1922. febr. 9-én fizetnek a C és D betűsök

"	"	10 "	"	"	E "	F "	"
"	"	11 "	"	"	G "	H "	"
"	"	13 "	"	"	I "	K "	"
"	"	14 "	"	"	L "	M "	"
"	"	16 "	"	"	N "	O "	"
"	"	17 "	"	"	P "	R "	"
"	"	18 "	"	"	S "	Sz "	"
"	"	20 "	"	"	T "	U "	"
"	"	21 "	"	"	V "	Z "	"

1922 február 22 és 23-án a gyárak, bankok és kereskedelmi társaságok.

1922 február 24 és 25-én a 45 holdon felelő mezőgazdák.

A befizetés csakis a lent kitűzött időben teljesíthető és a késedelmes fizetők a törvény értelmében megbírságotlathatnak.

Rom. Kir. Adóhivatal Turda.

SZÍNHÁZ.

Nyolcadik hét.

Pénteken a mi drága felejthetetlen primadonnánk F. Csók Vilma betegsége miatt az előadásra hirdetett „Szilvester” helyett az utolsó pillanatban „Nebánt virág”-ot adták jó fél ház előtt. Az előadás különben jól ment és mindvégig gyönyörködtette ez a kedves operett még azokat is, kik már többször látták. Vákar mint mindig, most is mesteri alakítást nyújtott. Benes Tusí, Marosi, Borovszky, Bera Rozsi, Boros Manci és a többiek mind igyekeztek játékkal a közönséget kárpótolni.

Szombaton „A 40 éves asszony” című 4 felvonásos színműt adták telt ház előtt, a fő női szerepben Beck Rózsival Hálás szerepét, melyben egy szeretőjét féltő 40 éves asszony és szeretője iránti nagy szerelmét kellett kidomborítsa, nagyon helyesen fogta fel és különösen a drámai jeleneteket határozottan megjátszotta. Jó volt a szerető szerepében Marosi, a szerelmes festő szerepében Vákar, ki minden egyes fellépésével beigazolja művészi tehetségének sokoldalúságát. Különben az előadás úgy rendezés, valamint összjáték tekintetében kifogástalan volt. Reméljük, hogy e darab újabb előadása a megérdemelt zsufolt házat kapja.

Vasárnap délután ismét „Nick Carter” ment a régi szereposztásban.

ANANAS RUM

Kitűnő zamatos 1 literes üvegben 35 Lei, 0.5 literes 18 Leiért kapható a
Transsylvania Művészertárban Turdán.

Vasárnap este a „Pünkösdi rózsá“-t adták üres ház előtt. Könnyű nyári üres darab, a nagyvárosi csibész életből. Megemlítésre méltó az első felvonás zoké-triója Marosival, Szécsivel és Beck Rozsival és az utolsó felvonás végén Borovszky és Boros Mancsi kuplé-duettje, mely jeleneteket a közönség zajosan megismételtette.

Hétfőn és kedden a gyász miatt nem volt előadás.

Szerdán H. Csengeri Stefi kolozsvári primadonna vendégszereplésével Farkas Imre „Tul a nagy Krivánon“ c. 3 felvonásos operettjét elevenítették fel. „Ancsura“ a bájos tót leány szerepében a vendégművésznő szép hangjával és bájos játékával zajos óvációt és sok elismerő tapsot kapott. Pártnevereinek: Légrádinak az öreg tót zapuka egyike a legjobb alakítása. Szécsi Janója sem maradt mögötte. Borovszky mint Pista nagyon kedves volt. A helyes szereposztásért, valamint a kitűnő rendezésért a rendező külön dicséretet érdemel.

A többi előadásokról a jövő számban.
N. M.

— A nyolcadik színházi hetet a mindenkéntől becézett F. C s ó k Vilma kegyetlenül váratlan halálának lelkeket megrázó, sötét hangulata uralta. Társulat és közönség egész héten át e gyászos hangulat hatása alatt állott. És ez nem is csuda: a kit nagyon szeretünk, attól máról-holnapra nem szakadhat el a lelkünk sziv-rezdülés, hatás nélkül! De mégis kötelesség-kötelesség. E kemény feladat teljes tudatában a sokat vesztett társulat továbbra is nagy, sőt fokozott ambícióval teljesíti nemes hivatását. Gyászol, emlékszik, szíve kegyelettel telve, de lelkét az erős kötelesség-tudat hevíti és tette sarkalja. Ezzel szemben pedig nem kér egyebet e szeretni annyira tudó, nemes, nagyszívű közönségtől, mint továbbra is szíves, meleg pártolást, készséges színházlátogatást. Így fog társulat és publikum vállvetve, kéz a kézben együtt dolgozni a kulturáért.

Mi hisszük, hogy a mi jó közönségünk ezt a támogatást igaz készséggel nyújtani is fogja továbbra is.

— Vákar jubileumára lelkes ambícióval készül a társulati 20 éves művészi működésének megünneplése forró sikerű és impozáns lesz. A „Cigány“ fog színre kerülni díszelőadásban, a cimszerepben a népszerű, ünnepezt művésszel, kinek bizonyára zsufolt ház óvációja fogja feledhetetlenül magasztossá tenni e két decenniumos jubileum jelentőségét.

Heti műsor:

Hétfő: „Cigány grófnő“ operett V. Hegyi Lily a kolozsvári Magyar Színház illusztris primadonnájának felléptével.

Kedd: „Erdészleány“ operett V. Hegyi Lily felléptével.

Szerda: „Vadgalamb“, operett ujdonság, V. Hegyi Lily felléptével.

Csütörtök: „Szenvedély“ Archibassev drámája.

Péntek: „Asszonyfaló“ hirneves operett.

Szombat: „Cyrano de Bergerac“, Ros-tand világhírű drámája.

* * *

A színházi iroda közlései:

A színházigazgatóság állandó vendégszereplésekkel igyekszik a színházi szezon élénkíteni. A jövő hét érdekessége V. Hegyi Lily asszony vendégszereplése, kit közönségünk oly előnyösen ismer.

Egész Kolozsvár színházlátogató kö-

zönsége rajongó szeretettel csüng Hegyi Lilyn, — s már Torda közönsége is múlt évi fellépései után megszerette.

E heti műsor befejezésül az igazgatóság két szenzációs darabot tűzött ki vasárnapra febr. 5-ikére. Délután színre kerül: „Obsitos“ operett, a kedvelt színészek felléptével; este: „Egy katona története“ c. katonadráma. Mindkét darab a vasárnapi közönség általános tetszésével találkozott.

A közönség tájékoztatására közli az igazgatóság, hogy V. Hegyi Lily vendégjátékára máris történtek nagy előjegyzések, amiért előtte való napokon is elfogad jegyzéseket a színházi pénztár.

V. Hegyi Lily asszony három legjobb szerepét fogja kreálni a tordai közönség előtt és pedig:

Hétfőn, febr. 6-án: „Cigánygrófnő“, operett.

Kedden, febr. 7-én: „Erdészleány“, op.

Szerdán, febr. 8-án: „Vadgalamb“ operett ujdonság primadonna szerepeit.

1922 FEBRUÁR

28

Dikbál

MŰSOROS TÁNCSTÉLY

HIREK

Siremléket Csók Vilmának!

Csók Vilma tragikus halála alkalmából Aranyosgyéres színházpártoló közönsége úgy vélte, legjobban kifejezhetni tiszteletét a kiváló művésznő iránt, ha emlékének megörökítésére egy művészi siremlék emel-tetik.

A mozgalom élén állók a siremlék felállítására már gyűjtést is indítottak, melynek első heti eredményéről az alábbi levélben számolunk be:

Nagyságos Dr. Baróthy István ügyvéd
főszerkesztő urnak

Torda.

Abból a szomorú alkalomból, mely-lyel Fehér Imre színházigazgató neje, Csók Vilma művésznő váratlan elhalálásával a magyar színházművészetet érte, — Aranyosgyéres közönsége ösztönös részvételének megnyilvánulásként közadakozás útján eddig is összegyűjtött 1500 Leit, azaz egy-ezeröttszáz Leit, melyet azzal a kéréssel küldünk Főszerkesztő Urhoz, hogy ezen szerény alapul szolgáló összeget — egyetlen, igazi óhajtként az elhalt nagy művésznő siremlékének felállítási költségeihez való hozzájárulására szánván — a tordai Egyesült Kisegítő Takarékpénztárnál az összeg ezen rendeltetésének megjelölésével betétként elhelyezni, és ugyancsak fentti célt szolgálva lapja útján való közadakozásra — mert a gyűjtést tovább folytatni óhaj-tjuk. — Torda város nemes, művelt lelkű közönségét felkérni szíveskedjék

A fájdalmas gyászban, szomorúságban igaz szívvél osztozó

ARANYOSGYÉRES KÖZSÉG
KÖZÖNSÉGE

Aranyosgyéres, 1922 febr. 2-án.

A beküldött összeget a levélben foglaltak alapján a Tordai Kisegítő Takarékpénztárba elhelyeztük s ez-uton is felhívjuk mindazokat, akik a levélben említett célra adakozni lesz-nek szívesek, adományaikat juttas-sák el főszerkesztőnkhez, a ki azo-kat rendeltetési helyére el- fogja juttatni.

— **A vármegyházáról.** Dr. Mol-dován Mihály prefektus ur folyó hó 1-én a hivatali esküt Kolozsvárt a belügyi államtitkár ur kezébe letette s hivatala folyó ügyeinek elintézését azonnal meg is kezdette.

— **A városi orvosi hivatal jelen-tése** szerint a spanyol influenza vá-roսunkban is fellépett s igen nagy számu megbetegedés észleltetett, kü-lönösen az iskolás gyermekek kö-zött a mely miatt az ó-tur-dai álla-mi elemi iskola, az ótur-dai refor-mátus elemi iskola és az ujtur-dai állami elemi iskola bezárattak 5—5 napra. — Scarlatos beteg van a vá-roս területén 3, a járvány kórházban 11. Egy héten belül újabb scarlat eset nem jelentetett.

— **Rövid három szó,** amihez alkal-mazkodni kell: TSC. jelmezbál 18 án. Már csak pótpáholly kapható, a TSC. bál sike-rének előjeleként. Jegy elővétel Kissnél, az előjegyzések csak csütörtökig tartatnak fenn.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** A tordai recemsement értékelő bizottság a Torda város területén levő földék és há-zak becslését folyó évi január 31-én be-fejezte. A vonatkozó munkálatok a városi tanács adóügyi osztályánál az érdekeltek által a hivatalos órák alatt megtekinthetők, vélt sérelem esetén f. évi febr. 15-ig a tor-dai pénzügyi adminisztrációhoz beadandó és a felelbezési bizottsághoz címzett felelbe-zésnek van helye.

Ma este fél 9 órakor az Erzsébet Nő-egylet jelmezbálja!

— **Freund-féle** világhírű sza-badalmazott **benzingyertyák** megérkeztek! Kapható: Freund Zsigmondnál Dr. Joan Ratiu (Jósika Miklós ut 21 szám alatt. — A közhasználatban levő világítási eszközök egyik a legolcsóbbika! Amennyiben 2—3 gyertya erős fényt 12 órán keresztül 1/4 kb. centi méter benzin behelyezésével ér el. A találmány sikerét mi sem igazolja jobban minthogy a lapok hasáb számra foglalkoztak a találmánnyal. E találmány nagy horderejét azonban a praktiku-ság dönti el. Nem kerül sokba, külsőleg egy tökéletes sárga réz gyertyatartó iluzióját kelti fel. Szagtalan és könnyen kezelhető. Minden háztartásban nélkülözhetetlen. A sikerét legjobban igazolja az, hogy (1000000 egy millió van forgalomban).

— **Átutalásokat** Magyarorszá-gba, bármelyik kül- és bel-földi helységbe előnyös feltételek mellett pontosan eszkö-zöl. **Bététeket** elfogad könyvecskére és folyószámlára a legelőnyösebb kama-tozás mellett és azokat bármikor **fel-mondás** nélkül fizeti vissza. **Igen penz-nemeket** vesz és elad és érték-papírokat napi árfolyamon. **Erdélyi Bank és Takarékpénztár r.-t.** tordai fiókintézete. Turda.

Tordai Kereskedelmi Részvénytársaság Turda.

Plata Mihai Vitezzul 49 (Főter)

Távirati cím Kereskedelmi Turda

Telefon 66

Kizárólag kereskedők lesznek kiszolgálva!!!

Tordai földgázszere- elési r.-t. Turda.

Készít vízvezeték, fürdőszoba, angol rend szerű closet berendezéseket, csatornáza- sokat. Ellátal minden rendszerű szivattyuk javítását és felszerelését. — Vidéki kastélyok vizellátását — Hidroforral.
Villamos világítás berendezését alacsony v. magas feszültségű erő átvitelt.

Községek, gyárak, magán épületek földgáz szerelését.
Raktáron tart mindennemű műszaki cik- keket:
Öntött vas, acél, és kov. vas csöveket fém- árukat, teljes gáz szabályozó berendezéseket.
Terv és költségvetéssel díjtalanul szolgál.

SPORT

A jégpályáról.

Van jégpálya, de nincs cimen e lap mult számában aláírás nélküli nyilvános vád érte a Tordai Sport Clubot, hogy az általa létesített jégpálya nincs gondosan kezelve, nincs naponta leöntve, s ezért mindenre jó csak arra nem, hogy koreso- lyázzanak rajta. Mindenre... El- sősorban tehát arra, hogy a vidéki sport- egyleteknél általános szerény anyagi viszo- nyok között küzdő, csak a lelkesedéstől fűtött TSC. megtámadható legyen akkor, amikor előre biztosítottan ráfizetéses vál- lalkozásba belemegy azért, hogy városunk ifjúsága ne legyen ismét megfosztva a jég- sport örömeitől, mint legutóbb nyolc év óta (mely nyolc év alatt cikkiró urnak nem jutott eszébe jégpályát létesíteni) s esi- nálta ezt a TSC. esti villanyvilágítással, ahogy sohasem volt, tisztán sport és rep- resentativ céllal.

A támadó cikk megjelenésének nap- jáig, tizenkét forgalmi nap alatt a jégpálya hétszer lett beöntve, mikor az idő elég hideg volt. Miután cikkiró urnak ez ke- vés, a TSC. hajlandó a jégpálya vezetését saját kockázatára átadni.

Katarig Lukács

A Tordai Sport Club ü. v. elnöke.

Kiadó FÜSSY JÓZSEF

Közönség köre.

Köszönet nyilvánítás.

Fehér Imre szinigazgató úgy a maga mint a gyászoló rokonság nevében köszö- netét fejezi ki Torda város és vidéke nagy közönségének ezért a meleg részvétért, a- melyel a hirtelen elhunyt F. Csók Vilma utolsó útjára kísérték. — Az elhunyt imája mindjártukért, meghallgatásra talál a Meny- nyei Atyánál.

Fehér Imre szinistársulata 1922 évi febr 1-én tartott társulati gyűlésen köszö- netét fejezi ki Torda város és vidéke nagy közönségének ezért az impozánsan meg- nyilatkozó részvétért, amelyel szeretett pályatársunkat F. Csók Vilma utolsó út- jára kísérték. Hálás köszönetet mondunk a helybeli térparancsnokságnak és a ka- tonazenekar minden egyes tagjának, a helybeli dalárdának, rendőrségnek, isko- láknak és a testületeknek külön-külön és egyenként, a kultúra halottját ilyen vég- tisztességben részesítették.

Fehér Imre szinistársulata megbízásából:

Marosi Géza, Vékár Vilmos
és Huber Ernő

Juhoknak a Málmétely

elleni szer eladása megkezdődött

Cs. Mike Márton

gyógyszertárban Turda.

Nr. 426—922

Publicare de licitațiune.

Consiliul oraşului Turda face cunos- cut ce intravilanul din Str Barba Lacata- rul nr. 21 care face proprietatea oraşului se vinde pe veci prin licitație publică.

Prețul de strigare este suma de 1700 Lei.

Terenul se vinde oferentului mai mare, care este dator la moment a plăti prețul de cumpărare. Licitațiunea se va ține în sala de adunare generală al oraşului Turda la 19 februarie 1922 la ora 10 a. m.

Condițiunile de licitațiunea se pot ve- dea 15 zile în expeditura consiliului ora- şenesc.

Consiliul oraşului Turda.

Turda, la 26 Ianuarie 1922.

Dr. Gentiu
primar

J. Morariu
subnotar

No 672—922

Hirdetmény.

Turda r. tanácsu város közönsége az Aranyos folyón. a megyeház utvonalaának meghosszabításában egy 50 méteres fesz- távolságu 2. 40 m. pálya szélességű fa- gerenda gyalog hidat akar építtetni.

Tanácsunk felhívja az érdeklődőket, hogy a munka kivitelre ajánlatukat 1922 év március 15 ig a városi Tanácshoz cím- zendő, „Ajánlat az Aranyos folyón lé- tesítendő gyalog járóhid építésére“ felírásu zárt borítékban tegyék meg.

Az ajánlatnak tartalmazni kell:

1. A hid részletes helyszínrajzát, alap- rajzát.

2. Részletes hossz és kereszt szelvényt

3. Legalább annyi részlet rajzot, mely a tervezet teljes megértéséhez szükséges.

4. Műleírást

5. Magát a kiviteli árajánlatot.

Az általános helyszínrajz Turda vá- ros kiadókivatalában 50 lei lefizetése el- lenében megkapható.

Ajánlattevés esetén a vállalkozó a befizetett 50 leit vissza fogja kapni.

Turda város közönsége a legmegfele- lőbb, legelőnyösebb s a felsőbb hatóságok által is elfogadott ajánlat tevőt bizza meg a munka kivittel így az ajánlatot külön nem díjazza.

Consiliul oraşului Turda.

Turda, la 26 Jan. 1922.

Dr. Gentiu. mp.
primar.

Visky mp.
subnotar.

**Ne dobja ki a pénzét si-
lány gyári portékáért
amikor**

G. KONCZ

czipész üzletében jó kézi munkát
kaphat.

Turda Piața Mihail Viteazul Nr. 13.

Lakást keresek!

Azonnali beköltözésre 2 szoba konyhával,
gáz, víz, villannyal. Czim Str. Joan Ratiu
(Jósika-ut) Nr. 15 szám.

Tribunalul Turda ca for comercial.

No. F. soc. 193/1922—8.

Rugarea: lui Klein Adalbert locuitor din Grindul de Arieș reprezentat prin ad- vocatul Dr. Josif Reich Turda Contra „So- cietatea pe acții moara cu sul din Ghiriș Arieș“ firma înregistrată reprezentat prin directorul Salamon Samoil în Ghiriș de Arieș pentru convocarea adunării generală.

Decis:

În urma cererii din sus înaintată de către acționari Klein Adalbert și consen- tii lui, în cauza convocării unui adunare ge- nerală ex rordinară al „Societății pe acții moară cu sul din Ghiriș Arieș în baza § 178 art de lege XXXVIII din 1875 cu pri- vire la punctul b § 16 al statutelor socie- tății, Tribunalul din Turda ca for comer- cial convoacă adunarea generală extraor- dinară

Adunarea generală va fi ținută în

Ghiriș Arieș în localul societății p a nu- mita la 12 februarie 1922 la orele 10 înainte de amiază cu programul următor:

1. Aducerea hotărâre în cauza de di- misiune a membrilor de direcțiune și al comisiunei de supravăghiere de prezent.

2. Aducere hotărâre referitor la revi- zuirea activității de până acuma a memo- riilor aceleași.

3. Alegerea membrilor cei noi a di- recțiunei și Comisiunei de supravăghiere.

4. Eventuale propuneri.

Decisul de fața Tribunalul îl estrada direcțiunei de societate pe exemplarul II al cererei, afară de aceasta în reprezen- tată potenților la avocatul Dr. Josif Reich cu aceia ca partea disponentă a decisului este de publicat pe spesele societate în foia locala „Aranyosvidék“ care apară în Turda în baza § 16 al statutelor cu 8 zile înaintea termenului fixat și exemplarul de foia care dovedeste publicarea va fi ane- at procesul verbal al adunării generala și este de înaintat.

Turda la 24 Ianuarie 1922.

Weress m. p.
referent.

Sinka m. p.
cond. regr. firm.

Pentru conformitate

Joan Cori
oficial.

Publicatie.

La 1 Martie 1922 orele 11 a. m. va avea loc în localul Comandurei pietei Turda licitație publică pentru vinderea, conf art. 71—83 din legea contabilității publice, a următoarelor materiale ale Ministerului de rasboiu:

Una locomobila

Zece traverse de fier

Una masina de frecaț rufe

Doua disinfecitoare

Un cuptor de incalzit desinfecitoarele

Un cazan de metal

Aceste materiale sunt si se pot vedea în curtea fabricii de ciment din Turda. Interesatii pot lua cunostinta de continutul ceatului de sarcine zilnic între orele 11—12 a. m. la Comand Pietei Turdu.

Turda, la 31 Jan. 922.

Comandantul Garniziei Turda.

MAIOR ss Schivab.

VESZÜNK bármely mennyiségben VÖRÖSRÉZ hulladékot

Ajánlatokat: **I. NACHT**

soc. in nume colectiv kolozsvári fiókjához.

Cluj Piata Cuza Voda 12 (Bocskai-ter) Telefon 6—53

„Reclam“ No. 1526.

„Aida“ cigarettapapír!

Kereskedők figyelmébe!

Salamon Jakab és Társa cég

fűszer, gyarmat, és rövidáru nagy kereskedők

Házhoz szállítás! Előnyös fizetési feltételek! Pontos kiszolgálás!

Főüzlet: Turda, Főtér 31. Fióküzlet: Cluj, Széchenyi-tér 34.

Telefon 50. Táviratcim: EMES, Telefon 774.

„AIDA“ cigarettapapír.

APRÓ NIRDETÉSEK.

Eladó üzlet berendezés Értekezni Tömöló I. tvánál

Azonnali felvételre keresünk tíz-
már szakmunkásokat, segédmunkásokat és
tanoncokat. Jelentkezni Piața Regina M.
5 sz. alatt Tordai Bőrgyár R. T.

— **Zongora** órákat vállal
zenedei módszer szerint okleveles zongora
tanárnő. Cim Fűssy J. könyvkereskedésében.

Eladó zongora, két fényezett sifon
tükör, egy teljes szalon garnitúra, egy réz
üst üstházzal, egy mángorló, pálmák és
más díszvirágok, pléhmosdótálak, virág
árványok. Értekezhetni: Eresényi Béla
Str. Eminescu Szaniszló-ut 3 szám

Eladó a csillaghegybe 2 1/2 hold
szőlő, 120 drb. barack és alma fa, 2500
szőlőtő, alja és tető elsőrendű lucernás.
Ertekezni Király Miklós Rákóczi ut 100 sz.

Eladó 24 kalangya árpa szalma.
Ertekezhetni Fűssy J. könyvkereskedésében

Olesó és jó ó- és új borok hordó-
számra eladók Alagut-utca 2 szám alatt.

Lakást keres gyermektelen há-
zaspár, ki szerelmester, a házban előfor-
dulo mindennemű szerelési és lakatos
munkálatokat díjtalanul javít. Cim e lap
kiadóhivatalában.

Román magyar és magyar román
szótárak és nyelvtanok kapható Fűssy J.
könyvkereskedésében

Vágott tüzifa

gyéresi I. oszt. cserép
deszka, lécs és minden-
nemű építkezési anyag
legolcsobban

Pap Fülöp

fakereskedőnél kapható.

**Ha oleson és jól akarunk
főzni** vegyünk Dr. Szenpéteriné
féle **Szakácskönyvet**, mely sza-
kácskönyv tartalmazza az összes zöldség-
féle és más ételeket, valamint a befőzési
dolgozat, kapható az összes könyvkeres-
kedésében.

MERCUR kereskedelmi köz-
vetítő és bizományi ügynöksége
TURDA Piața Regina Maria 4
Cégtulajdonos Frenkel Dezső

Elvállalja mindennemű kereskedelmi
üzlet gyors és pontos lebonyolítását
utlevelek láttamoztatását,
szállítási igazolványok (permisek) meg-
szerzését, közvetíté ingatlank adas-
vételét.

Gyors és lelkiismeretes elintézés.
Sürgőnycim M. RCUR Turda

**MEGÉRKEZETT NAGYOBB MENNYISÉ-
GŰ ÚJ GÁZCSŐ, VIZVEZETÉKI OLOM-
CSŐ, VILLANYANYAG ÉS VILLANYÉGŐ
JUTÁNYOS ÁRBAN GYORSAN SZERE-
LÉSEK VÁLLALTATNAK.**

Gothé Dezső

műszaki vállalkozó

Turda, Piața M. Viteazul 13 szám.

Export-Import

FODOR & Co. (Társaság)

Engró Nagykereskedők Engró
Turdán (Fodor ház)

„**Melissa**“ cukorka és Cso-
koládéáru-gyár. Lerakata és vagon

Expositurája

eredeti gyári árak és feltételek I
Minőségért, jószágért, a gyár tel-
jes garantiát vállal, „Melissa“
cukorkái első rendűek. Minden
fajta mőző és mozdószaappanok
gyári árakban.

Legújabbban nagy tételben érkeztek!
Riss, Kávé, Cukor, Tea, Seprik
Oroszhalak, Hering 21 es áru
Fűszerek, Dugok, Kékítő „Di
anna“ sosborssess, Csipőkré-
mek, kék-mák, Enyv, Ecetssess,
Papírassák minden nagyságban.
Gye tyák, óriási választék előny
árakban.

Szolid, pontos és gondos kiszolgálás!

LUKA GYULA

Kereskedelmi Ügynöksége.

és Bizományi Vatalata (törvényszéki leg be-
jegyzett cég) Telefon szám 6.
Turda, Str. Saguna (Deák-tér Fapiac 8.)

Eladó: Házak: Zénész u. 51
sz. 2 szoba, konyha stb. kerttel jutányos
áron. (gáz, víz, villany.)

Volt Arany János utcában 21 sz.
alatti csinos családi ház 3 szoba, konyha,
verenda, kert, (víz, gáz, villany).

Calea Decebal (volt ujtordai temető ut)
2 kisebb ház, igen olesó áron.

Város szomszédságában a Romai-utcában
házépítésre kiválóan alkalmas gyümölcsös
Rákos u. 37. gazdálkodásra kiválóan alkal-
mas, kitűnően megépített lakóház, 4 szoba
konyha, fürdőszoba stb. nagy kert gáz,
víz, villany.

Piac szomszédságában 2 szoba konyhás
szerényebb lakóház nagy kerttel (gyümöl-
csös és lucernás) és nagy udvarral gazdál-
kodásra kiválóan alkalmas. Vétel esetén
azonnal beköltözhető.

Azonnal átvehető és beköltözhető jó for-
galmi korosma és vendéglő helyiséggel bíró
kisebb lakóház piact közepében.

Fordulóban 8 hold szántó és kaszáló
(Legelő részrel).

Vevők semmi nemű jutalékot nem fizetnek!

Szabados Győző

kereskedelmi ügynöksége

TURDA.

Strada George Barițiu Nr. 46.

Rakos utca 46. sz. Telefon 131 szám.

Eladó gyárterület bel és külterületen
épületekkel. Azonnal átvehető nagyobb és
kisebb vendéglők, jó forgalmu fűszerüzlet 8
évi olesó bérlettel, kisebb vendéglő, főtéri
és mellékutcai házak, májusi beköltözéssel,
25, 35, 65, 100 és 200 holdas földbirtokok,
szeszgyár, 110, 155, 800 és 2000 holdas
erdő kitermelésre, 150 és 300 hizott sertés,
szalona, zsir, bab, lenese borsó waggontá-
telekben, Autók, cséplőgépek, borbélyüz-
leti berendezés, 45 HP. alacsony és magas
nyomású Koruporund Máv félstabil gép.
16 HP. magas nyomású gőzgép. Keresek
megvételre szőlőket a szindivölgyben.
Gyümölcsöst a Martalya dűllőben.

Középnagyságu

Wertheim kassza

megvételre kerestetik. Ajánlatok szám és
ár megjelöléssel.

Fűssy J. könyvkereskedésében kéretnek.

PETRIKÁS EMIL TURDA

**Megérkezett a
III-ik transport
waggon téli áru**

A túlhalmozott raktár miatt
**mindent 10%-kal olcsóbban áru-
sitók meggyőződhetnek a
kirakati árakról!!**
Elvém kevés haszon nagy forgalom

Nem Reclám

által
hanem

**csakis
jó
szolid**

Áru és jó munka által érek el
szép forgalmat és nb. vevőim megelége-
dését. Továbbra is oda törekszem, hogy a
legjobbát, legújabbat szállíthassam.

Frucht Izidor
ékszerész Turda

Tört aranyat, ékszer és an-
tik tárgyat magas áron veszek.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

Tompa & Farkas

Első turdai Müagyag- ipar és Edénygyára

összes gyártmányainak detaili árusítását
átvettem. Raktáron tartok már eddig is
kiváló jónak bizonyult cseh mintára ké-
szült és izléses kivitelű

Tűzálló főző- edényeket

mosdó készleteket, kanesó-
kat, kávé-esészeket, minden e
szakmába tartozó használati edényeket,
disztárgyakat stb.

Eredeti gyári árjegy-
zék szerinti árak!!

KECSKEMÉTI SÁNDOR
üveg és porcellán kereskedő

Karsai Sándor
szerelő. Műhely Pista Mihailu Viteazu' No
44. (Főter.) Frenkel ház.

Elvállal központi fűtés viz és vil-
lanszerelést és minden e szakmába vágó
más munkát is a legpontosabb kivitelben
és legjutányosabb árban.

Kenyér-, főző- és nullás- LISZTEK,

állandóan friss élesztő, naponta friss

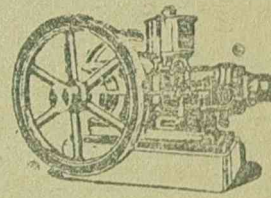
KENYÉ

és péksütemények — kaphatók
Kleinhempel István
liszt és péküzletében Avram Jancu (volt)
Jókai Mór utca 3. szám.

Hallatlan! hogy mily olcsón és mé-
lyen leszállított árban vállal templom dísz-
festést, aranyozást, tapetázást, szobafestést
már 80 leitől kezdve mázolás és
cimfestést a régi jó birnóvnek örvendő

Freund Zsigmond

szobafestő és mázó cég. Alapított
1896 évben. Turda B. Jósika M. uca
21. szám. (Saját ház).

Lakatos és szerelő mű- hely megnagyobbítás.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni
a nagyérdemű közönséget hogy

LAKATOS ÉS SZERELŐ MŰHELYEMET

a mai kornak megfelelően magna-
gyobbítottam, melyet a nagyérdemű
közönség szíves pártfogásában ajánlom
Mídon megjegyzem, hogy egyetlen
törekvésem az, hogy igen tisztelt
rendelőmnek igényeit minden tekin-
tetben kielégítsem. Készítek legmo-
derrebb sparhelyteket, villany csillá-
rokat, ezekből eladó raktáron is van
gáz, víz és villany berendezéseket, s
mindennemű lakatos munkákat. Ezen
munkálatoknak legkisebb javításait is
elvállalom. Rajzokat és költségveté-
seket ingyen készítek.

Kiváló tisztelettel

Feurdean Simon

Turda. Főter 53. Czentrai épület.

Ferenczi Jenő cipész

Turda — Torda

Piața Mihailu Viteazu (Vallásszabadság-tér) 30.

Ha cipőre van szüksége, úgy forduljon biza-
lommal Ferenczi Jenő cipész üzletébe, mert a
legjobb és legolcsóbb cipők nálla vásárolhatók.

Szolid árak!

Pontos kiszolgálás!

